

deel is immers de belasting het grootst. Het grotere gewicht is daar bovendien het minst hinderlijk voor de stabiliteit.

Het maken van dun uitlopende stokken kan vanuit een rechthoekige of vierkante doorsnee aan twee of vier kanten gebeuren met een schaaf of met surform gereedschap. (Altijd eerst aftekenen en van het dikste deel naar het dünnere werken). De liggers ter controle balanceren en de buiging testen. Bij deling kunnen we vierkante aluminium koppelbussen toepassen, eventueel met wiggen en borgpenen.

Afwerking.

Voor ronde stokken is de afwerking beperkt tot het afschuinen of afronden van de einden en soms het maken van een eindgleuf. Die wordt altijd gezaagd en nooit gesneden om splijten te voorkomen. Als afwerking is bij ramin en de meeste andere houtsoorten het inwrijven met een drogende olie (bijvoorbeeld lijnolie) gewenst. De duurzaamheid, met name de vochtbestendigheid wordt ermee verhoogd. Het drogen van de olie vraagt enige uren, vooral niet in warmte, maar in de frisse lucht.

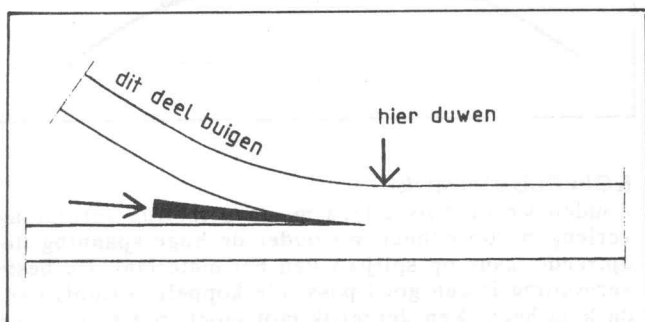
Bamboe kan als fijn hout worden bewerkt. Een bewerking die in beginsel met alle hout mogelijk is, maar bij bamboe toch wel heel ruime toepassing vindt, is het warm buigen.

Ongespleten bamboe is vaak niet geheel recht. Zo'n stok is volmaakt recht te krijgen boven een gas- of kaarsvlam. Verhit onder gelijktijdig terugbuigen de buitenkant van de bocht of knik die eruit moet. Doe dat gelijkmatig en voorzichtig. Zet de buiging iets verder door dan de ideale rechte lijn. Als je weer loslaat, veert hij nog wat terug en behoort dan recht te zijn.

Gespleten bamboe kan veel verder buigen, vooral als het vooraf vochtig is gemaakt. Vocht opnemen duurt langer naarmate het bamboe dikker is. Het buigen gaat snel boven een vlam die het materiaal plaatselijk droog moet maken, maar net niet mag schroeien. In China maakt men sterk gebogen bamboedelen van vliegers als volgt:

Eerst wordt een dik stuk gespleten bamboe boven een spiritusvlam precies in de gewenste bocht gezet.

Daarna splijt men het stuk in een aantal exact gelijk gebogen delen. Bij buiging neem je altijd de gladde kant van het bamboe buiten. De meer poreuze binnenkant kan gemakkelijker krimpen door warmte.

Het splijten van bamboe tot dünnere maten is een kunst, die veel oefening vraagt, maar die moeite daarna ruim beloont. De betere kwaliteit bamboe splijt gemak-

kelijker recht, maar met ervaring leer je tijdens het splijten "bijsturen". Splijt een bamboestok steeds in twee gelijke delen. Dreigt één der helften dikker te worden, buig die dan sterk naar buiten (niet trekken) en de voortgaande splijting keert terug naar het midden. In het ideale geval kun je een stengel zo in 16 gelijke delen splitsen, maar als er 10 van de 16 gaaf zijn is het ook al mooi. De minder geslaagde kunnen dünnere stokjes voor andere doelen opleveren, zoals kleine en minivliegers. Korte stokjes mogen geen knoop bevatten. De langere mogen precies in het midden een knoop hebben. De plaats wordt aan de gladde en harde buitenkant zo min mogelijk verzwakt. De zachte binnenkant, waar het tussenschot zat, kun je met een vijl glad afwerken.

Worden bij bamboestokken de einden van gleufjes voorzien, dan is het raadzaam het eindstuk vlak voor de gleuf strak met garen te omwikkelen, omdat bamboe vanuit een gleuf gemakkelijk splijt. Bij ander hout is dat doorgaans niet nodig, maar kwaad kan zo'n versterking nooit.

Je kunt bamboestaven als afwerking mooi gladschuren. Sla daarbij de harde buitenlaag over; de natuur heeft die al schitterend afgewerkt! Lakken aan de andere kanten werkt verduurzamend.

Harm

